

ปรีชา ลิ้มไชยฤกษ์

งานเลี้ยงไก่เนื้อ สวย ที่แม่โจ้

ลักษณะไก่ฟุตบอลทีมชาติ
ฝรั่งเศส หลายคนคงมีความ

สงสัยว่า ทำไม? ต้องเป็นรูปไก่ เหตุแห่งที่มา
เพราะตำนานแห่งศักดิ์ศรีและรสชาติของไก่
เบรส ไก่หงอนแดงสวยกว่าไก่พันธุ์อื่น ๆ

แหล่งกำเนิดของไก่น้อยอยู่ที่เมืองเบรส
ประเทศฝรั่งเศส คนในเมืองเบรสทุกคนต่าง
ภูมิใจภูมิใจกับไก่สายพันธุ์นี้มากถึงกับจำกัด
ขอบเขตห้ามนำไก่พันธุ์นี้ออกไปเลี้ยงที่อื่น ๆ
หมายถึงเมืองต่าง ๆ ในประเทศฝรั่งเศสเอง
ก็มีขอบเขตห้ามเลี้ยงด้วยเช่นกัน นับประสา
อะไรกับเมืองอื่นบ้านอื่น

ไก่พื้นเมืองเบรส ประเทศฝรั่งเศส มีใช้ไก่
นักสู้หรือไก่พันธุ์เขียดชกเก่งอย่างไก่พื้นเมือง
แถบดินแดนอินโดจีน แต่ไก่พันธุ์นี้เลี้ยงเป็น
ไก่พันธุ์เนื้อเพื่ออาหารจานเด็ดอย่างเดียว

ถามว่า ทำไม? ถึงมาเลี้ยงที่ฟาร์มเบต
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ คำตอบที่ได้รับการถ่าย
ทอดจาก รองศาสตราจารย์ นายสัตวแพทย์
ปรีชา ลิ้มไชยฤกษ์ ปัจจุบันเป็นผู้เลี้ยงไก่
เบรสว่า ทางสมาคมผู้เลี้ยงไก่เบรส ประเทศ
ฝรั่งเศส ให้แก่มูลนิธิโครงการหลวงฯ เพื่อ
เป็นการส่งเสริมให้กับชาวเขาเผ่าต่าง ๆ เลิก
ปลูกฝิ่น เลิกสูบบุหรี่ หันมาทำเกษตรกรรม
รวมไปถึงงานเลี้ยงไก่เบรสอีกด้วย

ตรงกับคำยืนยันของ มิสเตอร์ โนเบิร์ต
รอสต์เนอร์ (NOBERT ROSTNER)
ปัจจุบันเป็นหัวหน้าเขตที่ โรงแรมโอเรียนเต็ล
รวมไปถึงยังมีตำแหน่งเป็นที่ปรึกษาของ
มูลนิธิโครงการหลวงฯ รับผิดชอบดูแลเรื่อง
ผัก สมุนไพร เครื่องเทศ

“เมื่อรู้ว่า ในหลวงทรงมีโครงการช่วยชาว
เขาให้มีความรู้ ไม่ต้องไปปลูกฝิ่น ขายฝิ่น
เป็นรายได้ ผมเลยเดินทางไปขอรับรองกับ
สมาคมผู้เลี้ยงไก่เบรสให้ช่วยเหลือส่งไก่เบรส
มาเลี้ยงในเมืองไทย ครั้งแรกทางสมาคม

เกรงว่าหากส่งลูกไก่มาเดี๋ยวจะไม่รอด เลย
ตัดสินใจส่งไข่มาแทนโดยให้ทางเมืองไทยมา
ฟักเป็นตัวเลี้ยงกันเอง ผลที่ออกมาไม่ประสบ
ผลสำเร็จไข่ที่เขาส่งมาฟักไม่ออกเป็นตัว

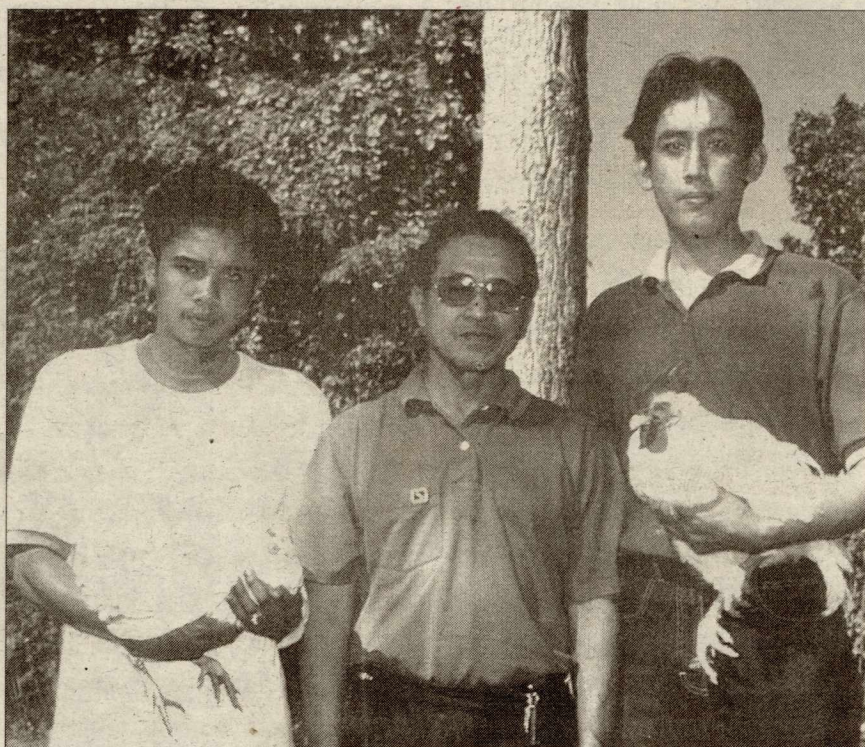
“ครั้งที่สอง ทางสมาคมส่งลูกไก่ฟักฟัก
เป็นตัว มีอายุได้ 2 วัน มา 400 ตัว ผ่านทาง
เครื่องบินจากปารีสเข้ามากรุงเทพฯ จากนั้น
ผ่านต่อไปยังมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่

ผลปรากฏว่า ลูกไก่ 400 ตัว เหลือ 340 ตัว
มอบให้กับอาจารย์ปรีชา ลิ้มไชยฤกษ์ เป็น
ผู้ดูแลแพร่ขยายพันธุ์ส่งต่อให้ชาวเขาเลี้ยงต่อ
ไป” ที่ปรึกษาโครงการหลวงฯ หยุดเล่า

เตรียมกรเลี้ยง

กรงอนุบาลที่ใช้เลี้ยงลูกไก่ต่างถิ่น ทำเป็น
กรงขนาดกว้างครึ่งเมตร ยาว 1 เมตร
จำนวน 6 กรง ใส่ลูกไก่กรงละ 50 ตัว
ลักษณะกรง ยกสูงจากพื้นประมาณ 1 เมตร
ล้อมรอบด้วยตาข่ายตาถี่ ภายในกรงแขวน
หลอดไฟฟ้าเพิ่มความอบอุ่นให้ลูกไก่ พื้นกรง
ปูด้วยกระสอบป่านเพื่อความสะดวกในการ
เปลี่ยนเมื่อสกปรก

เมื่อลูกไก่มีความคุ้นเคยกับอากาศบ้านเรา
ดีแล้วทำวัคซีนให้ไก่เหมือน ๆ กับไก่พื้นเมือง
ทั่ว ๆ ไป หากพอมีเวลาอาจารย์ปรีชา

อาจารย์ปรีชา ลิ้มไชยฤกษ์ กับผู้เลี้ยง

เบรส ไก่ประจำชาติฝรั่งเศส

แนะนำเสริมว่าควรทำวัคซีนกับโปรไบโอด้วย
เป็นการดี

การให้อาหาร ระยะ 5 สัปดาห์แรก ให้
อาหารลูกไก่เนื้อ เมื่อครบ 5 สัปดาห์ ปล่อยให้
ไก่ลงพื้นเลี้ยงแบบธรรมชาติ โดยให้ไก่กิน
อาหารกินเอง ไก่จะได้มีกล้ามเนื้อที่แข็งแรง
เนื้อไม่ยุ่ย เสริมอาหารให้ในมื้อเย็น เพราะชาว
ไท่กำลังอยู่ในวัยเจริญพันธุ์ด้วยนมผง 10
เปอร์เซ็นต์ คลุกกับข้าวโพดให้ไก่กินเพื่อสร้าง
ภูมิและกลืนของเนื้อไก่เมื่อวัยถึงต้องเป็น
อาหารจานเด็ด

ระยะเวลาการเลี้ยงนานพอสมควร เหลือ
อีก 2 สัปดาห์ ไก่มีอายุครบ 4 เดือน นำไก่
ขึ้นขุนในช่องที่ทำขึ้น แต่ละช่องมีขนาด
เท่ากับตัวไก่พอดี เป็นการป้องกันไม่ให้ไก่
ขยับเขยื้อนตัวได้ในขณะที่ขุนอยู่ ให้ไก่กิน
อาหารระหว่างขุนเป็นอาหารที่มีคุณค่าทุกมื้อ
เช่น นมผง ข้าวโพด ข้าวสาลี เพื่อให้เนื้อไก่มี
ไขมันแทรกเข้าไปในเนื้อ ก่อนนำออกขายต่อ
ไป

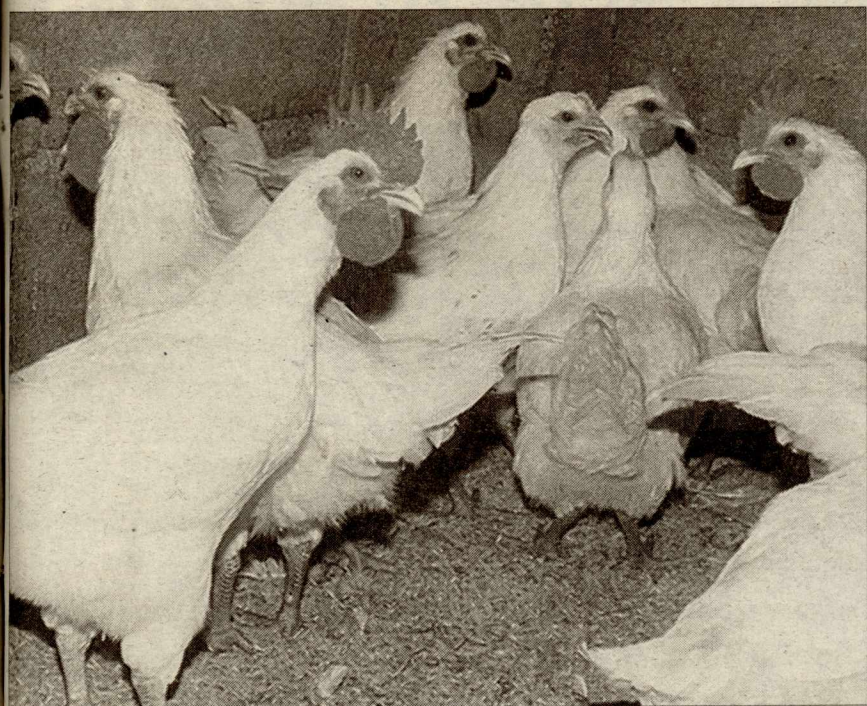
6 ปี ที่เลี้ยงไก่พันธุ์นี้ขยายพันธุ์ได้ไม่มาก
นัก เพราะตลาดผู้บริโภคมีจำกัด ต้นทุนการ
เลี้ยงสูงตามไปด้วย เฉลี่ยต้นทุนต่อตัว 220
บาท ในน้ำหนักเฉลี่ย 2 กิโลกรัม

ตลาดที่ส่งขายเป็นประจำคือ โรงแรม
โอเรียนเต็ล ที่รับซื้อทุกสัปดาห์ สัปดาห์ละ
30-40 ตัว สนนราคา กิโลกรัมละ 350-400
บาท หากว่าส่งเข้ามาจากประเทศฝรั่งเศสโดย
ตรงแล้วราคาสูงถึง 1,200-1,400 บาท

ระยะเวลาการจับไก่ใช้เวลาเลี้ยงประมาณ
6 เดือน ไก่ตัวผู้มีน้ำหนักในเกณฑ์ 2 กิโล
กรัม ส่วนตัวเมียมีน้ำหนัก 1.8 กิโลกรัม ไม่
เหมือนกับไก่พื้นเมืองทั่วไปที่ใช้เวลาเลี้ยง
40-45 วัน จับขายได้แล้ว

ความมุ่งหมายที่ให้อาหารเขาไปเลี้ยงนั้น
เพียงรู้แต่เพียงต้องให้ยกเลิกการเลี้ยง เพราะ
ว่าการเลี้ยงที่ชาวเขาเลี้ยงนั้นธรรมชาติเกินไป
นมผงที่ให้ไก่กินก็ไม่ได้กินมีหน้าซำยังปล่อย
ให้ไก่ข้ามกำแพงไปผสมข้ามสายพันธุ์กับไก่
ตัวอื่น เป็นเหตุให้สายพันธุ์ไก่เบรสเปลี่ยนไป
ผิดวัตถุประสงค์ที่ทางสมาคมผู้เลี้ยงไก่เบรส
มอบให้มา

ความเชื่อถือเกือบเสียไปในครั้งนั้นไก่ที่
ชาวเขาเลี้ยงมาส่งยังโรงแรมโอเรียนเต็ล ผู้
บริโภคถึงกับกล่าวหาว่า ทางเราหลอกลวง
คนที่เคยลิ้มลองรสชาติของเนื้อไก่เบรส
สามารถแยกออกว่า เนื้อที่กินอยู่เป็นไก่เบรส
จริงหรือไม่ เปรียบคล้ายพวกกลุ่มอาหารที่
นิยมกินแกะ แม้ว่าการซื้อขายต้องมีหัวติดมา
ด้วยเพื่อเป็นการยืนยันทางสายตาว่าเป็นแกะ

พ่อพันธุ์ไก่เบอร์ส

จริง แต่รสชาติสัมผัสที่ลิ้นสามารถบอกได้ถูกต้องกว่า ว่าเป็นแกะพันธุ์ไหน ในทางกลับกัน ไก่เบอร์สแม้มีการซื้อขายต้องตัดหัวติดหงอนมาด้วย กับบทพิสูจน์ด้วยตาไม่สามารถชี้ชัดได้แต่กับรสชาติแม่คนตาบอดที่เคยกินเนื้อไก่เบอร์สเพียงครั้งเดียวก็สามารถบอกได้เลยว่า เป็นเนื้อไก่เบอร์สหรือไม่

เป็นอันว่า การตั้งใจให้ชาวเขาเลี้ยงเป็นรายได้นั้นยกเลิกไปได้เลย อาจารย์ปรีโรจน์เป็นผู้เลี้ยงเพียงผู้เดียว ไม่ยอมให้ไก่นิดนี้หลุดลอดออกไปที่อื่น เพราะทางสมาคมผู้เลี้ยงไก่เบอร์สที่ประเทศฝรั่งเศสหวงสายพันธุ์มาก ที่เขามอบมาให้เพราะว่าเป็นโครงการหลวงฯ

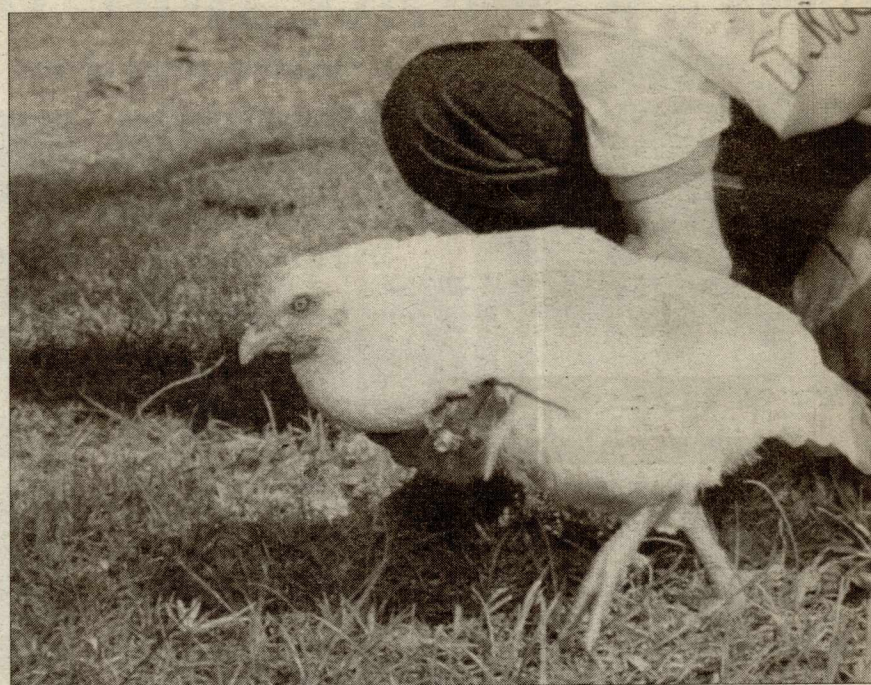
ลักษณะไก่เบอร์สไม่เหมือนไก่พื้นเมืองที่อื่น มีลักษณะที่ค่อนข้างเฉพาะตัวของเมืองเบอร์ส ประเทศฝรั่งเศส เนื้อไม่ยุ่ยเหมือนไก่กระเทาะและไม่เหนียวเหมือนไก่พื้นเมืองทั่วไป ลำตัวมีสีขนขาวสวยงาม เกล็ดแข้งมีสีน้ำตาล แต่ละเกล็ดไม่ใหญ่ มีหงอนพิเศษสีแดงสด สยายลงมาถึงใต้คาง

เนื้อที่นำมาทำเป็นอาหารสามารถเก็บไว้ในตู้เย็นได้นาน เครื่องในก็เช่นเดียวกัน ด้วยเพราะว่ากินแต่อาหารตามธรรมชาติ สามารถนำมาทำเป็นอาหารได้หลายชนิด แต่ละชนิดมีราคาขึ้นต่ำจานละ 600 บาท แม้สนราคาแพงแต่มีคนนิยมสั่งมารับประทานด้วยรสชาติที่ยากจะลืม

ทุกวันนี้กับไก่เบอร์สที่มีอยู่มีการผสมข้ามสายพันธุ์ชิดเกินไป เพราะมีจำนวนไก่น้อยมาก ทางอาจารย์ปรีโรจน์เองได้พยายามรักษาพันธุ์ไก่นี้มิให้สาบสูญไปจากเมืองไทยและไม่ยอมอีกเหมือนกันที่จะให้ไก่นี้กลายเป็น

พันธุ์ไปจากสายพันธุ์เดิม

แต่จากลักษณะที่สวยงามของไก่พันธุ์นี้ หากไม่ติดชิดกับคักดีศรีจนเกินไป น่าจะลองนำมาเลี้ยงแบบไก่พื้นเมืองของบ้านเรา เลี้ยงเพื่อคลายเครียด สวยงาม ตามบ้านที่รักสัตว์

แม่พันธุ์ไก่เบอร์ส

มิใช่เลี้ยงเพียงเพื่อเศรษฐกิจ เป็นทางดีใหม่ ในทางเลือกใหม่นี้เพื่อให้เกิดสายพันธุ์ใหม่ เหมือนไก่ชนไทยแตกแขนงเป็นสายพันธุ์ใหม่ ในต่างแดนมากมายหลายประเทศ

หรือใครมีข้อคิดเห็นที่ดีกว่านี้ ลอง

ปรึกษากับ อาจารย์ปรีโรจน์ ปลื้มสำราญ ที่ ฟาร์มเบ็ด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่ โทร. (053) 498-796 หรือที่ทำงานมหาวิทยาลัยแม่โจ้ 498-163

ไกรศรพิศุสัตว์

วิธีปฏิบัติป้องกัน และควบคุมโรคนิวคาสเซิล

โรคนิวคาสเซิลมีสาเหตุจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่ง สามารถแพร่ติดต่อได้รวดเร็วมาก ไก่จะป่วยและล้มตายทั้งหมู่บ้าน และจะติดต่อไปยังหมู่บ้านใกล้เคียงได้อีก ถ้าไม่มีการควบคุมและป้องกันโรคอย่างมีประสิทธิภาพพอ ผู้เลี้ยงไก่จึงควรรู้ถึงวิธีปฏิบัติเพื่อป้องกันและกำจัดโรคนิวคาสเซิลให้หมดไป จากฝูงไก่ของตน

ผู้เลี้ยงไก่พึงระลึกเสมอว่า ไก่ที่ป่วยด้วยโรคนิวคาสเซิลแล้ว ไม่มีทางรักษาให้หายขาดได้ การรักษามักทำให้ไก่ตายโดยไม่แสดงอาการของโรค แต่ไก่ตัวนั้นจะเป็น "ตัวอมโรค" คือมีเชื้ออยู่ และสามารถแพร่เชื้อได้และจะเป็นต้นเหตุของการเกิดโรคในฝูงได้อีก ดังนั้น ไก่ที่ป่วยด้วยโรคนี้จึงสมควรที่จะถูกกำจัดและทำลายซากเสีย เช่น การเผาหรือการฝัง โดยเร็วที่สุด เพราะถ้าปล่อยทิ้งไว้ "ตัวอมโรค" นั้นจะแพร่เชื้อได้ และผู้เลี้ยงได้ก็จะไม่สามารถกำจัดโรคนิวคาสเซิลให้หมดไปจากฝูงได้

1. การหยอดวัคซีนป้องกันโรคนิวคาสเซิล เป็นวิธีการป้องกันโรคที่ดีที่สุด โดยหยอดจมูกหรือหยอดตาไก่ 1-2 หยด ให้กับลูกไก่ อายุ 1-7 วัน แล้วหยอดซ้ำ เมื่ออายุ 21 วัน ลูกไก่จะมีภูมิคุ้มโรคได้สูงพอสมควร แต่ต้องทำซ้ำอีกครั้ง เมื่ออายุ 3 เดือน จึงจะมีภูมิคุ้มโรคที่ดี หลังจากนั้นต้องหยอดวัคซีนซ้ำ ทุก ๆ 3 เดือน อย่างสม่ำเสมอ ไก่จึงจะมีภูมิคุ้มโรคได้ตลอดไป

การหยอดวัคซีนลูกไก่ต้องทำทุกตัว เข็มหยอดจมูกและเครื่องมือเตรียมผสมวัคซีน เช่น กระบอกฉีดยา เข็มฉีดยา สำหรับดูดน้ำยาละลายเพื่อผสมกับตัววัคซีน ต้องต้มฆ่าเชื้อโรคก่อนใช้และเก็บทุกครั้ง

วัคซีนที่ผสมแล้ว ต้องใช้ให้หมดภายใน 2 ชั่วโมง มิฉะนั้น วัคซีนจะเสื่อมสภาพ และเมื่อใช้เสร็จเรียบร้อยแล้ว ต้องทำลายวัคซีนที่ใช้ไม่หมด โดยเผาหรือฝัง เพื่อเป็นการป้องกันเชื้อจากวัคซีนไม่ให้กระจายออกไป

2. ถ้าพบไก่ป่วย ให้แยกออกจากฝูงทันที แล้วขังไว้ในคอกกักโรคต่างหาก เพื่อสังเกตอาการ ถ้ามีอาการป่วยของโรคนิวคาสเซิล ต้องกำจัดเสียและทำลายซากโดยการเผาหรือฝังให้ลึก อย่างน่าฆ่าเชื้อโรค เพราะเศษซากขี้ เลือด กระดูก จะเป็นตัวแพร่เชื้อได้จากการที่มีสุนัข แมว หรือสัตว์อื่นเป็นตัวพาเชื้อโรคติดไปกับตัวของมัน นอกจากนั้น อย่างน่ากลัวไปกว่านี้ แหล่งน้ำเป็นอันตราย เพราะน้ำจะเป็นตัวพาเชื้อโรคไปได้ไกล ๆ

3. ในกรณีเกิดโรคนิวคาสเซิลระบาดในหมู่บ้านผู้เลี้ยงไก่ ต้องป้องกันไม่ให้โรคแพร่ติดต่อเข้ามาในฝูงไก่ของตน โดยปฏิบัติตามนี้

3.1 ไม่อนุญาตให้เพื่อนบ้านใกล้เคียงเข้ามาในเล้าไก่ หรือควรมีอ่างใส่น้ำยาฆ่าเชื้อโรคตั้งไว้ที่หน้าเล้าสำหรับแช่ จุ่มเท้าก่อนเข้าและออกเล้า

3.2 สร้างเขตปลอดโรคในบริเวณบ้านของท่าน เช่น มีรั้วกันอาณาบริเวณไก่ไว้ ไม่ให้ไก่ออกไปเดินเล่นพ่นพางกินนอกเขต เพราะอาจติดโรคในหมู่บ้านได้

3.3 ระวังสุนัข แมว หนู นกต่าง ๆ เข้ามาในเล้า เพราะสัตว์เหล่านี้อาจพาเชื้อโรคติดมากับตัวมันก็ได้ และเจ้าของเองต้องระวังก่อนเข้าออกเล้า ต้องจุ่มเท้าในน้ำยาฆ่าเชื้อโรคก่อนทุกครั้ง

3.4 สร้างภูมิคุ้มโรค ให้กับไก่ของท่านซ้ำอีกเพื่อให้มีภูมิคุ้มโรคสูงขึ้น

3.5 ลดความเครียดซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้จากการหยอดวัคซีน ด้วยการผสมวิตามินในน้ำสะอาดให้ไก่กินในช่วงระยะเวลาที่มีโรคระบาดในหมู่บ้าน

วัคซีนป้องกันโรคนิวคาสเซิล ชื่อได้ที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ และอย่าลืมนำกระดิกใส่น้ำแข็งไปซื้อด้วยทุกครั้ง